

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum
11 januari 2018

Onderwerp
Wetsvoorstel en AMvB
halvering collegegeld

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/MR/bs/
ATR0127/2018-U005

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 21 december 2017 heeft het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) het Wetsvoorstel en de AMvB voor de invoering van het verlaagd wettelijk collegegeld voor advisering ontvangen. Het wetsvoorstel introduceert een grondslag in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), zodat bij AMvB voor bepaalde groepen studenten in het hoger onderwijs het wettelijk collegegeld kan worden verlaagd. Het wijzigingsbesluit regelt een halvering van het wettelijk collegegeld in het eerste jaar voor alle studenten die vanaf studiejaar 2018/2019 voor het eerst beginnen aan een opleiding in het bekostigd hoger onderwijs. Het wijzigingsbesluit regelt bovendien een halvering van het wettelijk collegegeld voor maximaal twee jaar voor die studenten die vanaf studiejaar 2018/2019 voor het eerst beginnen aan een lerarenopleiding in het hoger onderwijs.

De maatregel vloeit voort uit het Regeerakkoord. Om implementatie vanaf studiejaar 2018/2019 mogelijk te maken, wordt al met de uitvoering gestart voordat het wetstraject is afgerond.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

1. Nut en noodzaak

Het college constateert dat nut en noodzaak van de maatregel zijn onderbouwd. De memorie van toelichting noemt twee redenen voor de maatregel: verbeteren van de toegankelijkheid van het hoger onderwijs en terugdringen van het lerarentekort. De memorie geeft echter geen inzicht in wat de beleidsdoelenden van de maatregel precies zijn en wanneer de maatregel als een succes kan worden beschouwd.

1.1. Het college adviseert om in de memorie van toelichting concreet te vermelden in welke mate de maatregel naar verwachting de toegankelijkheid van het hoger onderwijs zal verbeteren en het lerarentekort zal terugdringen.

2. Minder belastende alternatieven

De maatregel vloeit rechtstreeks voort uit het Regeerakkoord en de implementatie daarvan is gebonden aan het studiejaar 2018/2019. Het college constateert dat, binnen de voorwaarden van het Regeerakkoord, is gekozen voor de minst belastende uitvoeringsvariant.

3. Werkbaarheid

Het college constateert dat uw ministerie veel aandacht heeft besteed aan de werkbaarheid en uitvoeringswijze van de maatregel. De vaststelling en inning van het collegegeld gebeurt geautomatiseerd. Gelet op de deadline voor inschrijving die instellingen hanteren voor studenten (veelal voor 1 mei 2018), is de periode om de maatregel in de reguliere werkprocessen door te kunnen voeren zeer krap. Een succesvolle en tijdige aanpassing van het uitvoeringsproces vergt nauwe samenwerking tussen de ketenpartners en stevige coördinatie. Onvoldoende regie is een risico voor de uitvoerbaarheid.

Het krappe tijdspad brengt het risico met zich mee dat het uitvoeringsproces op de nieuwe situatie is ingericht, maar er tijdens het wetgevingsproces wijzigingen ontstaan, bijvoorbeeld in de definitie of toepassingen voor specifieke doelgroepen. Deze wijzigingen hebben naar verwachting direct gevolgen voor de uitvoering. Het risico daarbij is dat de voorkeursvariant uit de impactanalyse niet kan worden gevolgd en tijdelijk toch moet worden gekozen voor een meer belastende variant. Als het niet (helemaal) lukt de maatregel voor 1 mei 2018 in de reguliere werkprocessen door te voeren, is het belangrijk een terugvaloptie paraat te hebben.

3.1. Het college adviseert een terugvaloptie uit te werken, zodat de uitvoerbaarheid geborgd is.

De impactanalyse is op 19 december 2017 gedeeld met ATR. Het college merkt op dat de analyse niet bij de consultatiestukken is gevoegd en ook nog niet openbaar is. Hierdoor is het voor derden niet goed mogelijk om kennis te nemen van de gevolgen, de mogelijkheden en de risico's die met de maatregel zijn gemoeid. Zij kunnen bij gevolg daar ook niet op reflecteren.

3.2. Het college adviseert met het oog op transparantie van het consultatieproces en het besluitvormingsproces om de impactanalyse zo spoedig mogelijk openbaar te (laten) maken.

4. Gevolgen regeldruk

Het college constateert dat de gevolgen voor de regeldruk volledig in beeld zijn gebracht en berekend. Uw ministerie heeft de gevolgen voor de regeldruk onderbouwd en aan ATR ter toetsing voorgelegd, *nadat* de internetconsultatie was gestart. De toelichting bij de consultatieversie geeft dus nog geen goed beeld van de regeldrukgevolgen. Het gaat vooral om (1) de eenmalige en structurele kosten voor de instellingen en Studielink om de maatregel door te voeren en (2) de regeldruk voor de studenten. In de onderbouwing is opgenomen dat binnen het doel van het wetsvoorstel, mede op basis van de impactanalyse, is gekozen voor de minst belastende (geautomatiseerde) uitwerking van de maatregel voor instellingen en studenten.

4.1 Het college adviseert de paragraaf over de gevolgen voor de regeldruk in de Nota van toelichting aan te vullen.

5. Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Het wetsvoorstel indienen en het besluit vaststellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris